

SÄKERHETS DATABLAD

Säkerhetsdatablad för:

Frystorkade simulerade livsmedels- och dricksvattenprover att användas vid kompetensprövningar och som referensmaterial.

Livsmedelsverket
PT-micro/RM-micro
Box 622

751 26 Uppsala
Sverige

Telefon: 018-17 55 00

E-post: micro@slv.se

Webbida, kompetensprövningar: <https://www.livsmedelsverket.se/PT-micro>

Webbida, referensmaterial: <https://www.livsmedelsverket.se/RM-micro>

Livsmedelsverket har arrangerat kompetensprövningsprogram inom mikrobiologi sedan 1981. Programmen är godkända av SWEDAC, Sveriges ackrediteringsorgan, enligt EN ISO/IEC 17043.

1. Namn på beredningen och leverantören

Produkt: Glasampuller med simulerade livsmedels- och dricksvattenprover att användas som referensmaterial vid mikrobiologiska undersökningar och vid kompetensprövningar. Proven innehåller en blandning av mikroorganismer från renkulturer. Proven är inte avsedda att förtäras.

Leverantör: Livsmedelsverket
PT-micro/RM-micro
Enheten för mikrobiologi
Box 622
751 26 Uppsala
Telefon: 018-17 55 00

2. Farliga egenskaper

Klassificering av materialet: Mikroorganismer tillhörande skyddsklass 1 och 2 enligt Arbetsmiljöverkets definition¹. Mikroorganismer i skyddsklass 1 orsakar normalt inte infektioner hos människor. Mikroorganismer i skyddsklass 2 kan orsaka infektioner som kan ge upphov till sjukdomar, vilka antingen går att bota eller som normalt självläker utan allvarliga men.

¹Arbetsmiljöverket, föreskrift AFS 2018:4

Hälsorisker: De i proven förekommande mikroorganismerna har utvärderats av Folkhälsomyndigheten och har inte bedömts vara farligare än vanliga livsmedels- och dricksvattenprover^{2,3}. Risken för sjukdom hos människa även efter förtäring av det totala innehållet i en ampull har bedömts vara ytterst liten.

²Folkhälsomyndigheten (tidigare Smittskyddsinstitutet), Dnr. 527/2002-18

³Livsmedelsverket, Dnr. 2509/02

3. Sammansättning av beståndsdelar

Ämnen: Mikroorganismer, hästserum, inositol, näringsbuljong och sukros-fosfat-glutamat.

Material: Ampullerna består av glas, gummi och aluminium.

4. Åtgärder vid första hjälpen

Beskrivning av åtgärder: Tvätta händerna efter direkt kontakt med proven. Följ vid behov de åtgärder som normalt används vid exponering för liknande livsmedel- och dricksvattenprover.

Läkarvård: Proven är inte avsedda att förtäras. Direkt intag kan i sällsynta fall orsaka sjukdom, vilken normalt inte kräver läkarvård. Symptomen består i dessa fall vanligen av kräkningar, diarré och feber, vilka uppstår inom några timmar eller upp till efter några dagar. Kontakta alltid läkare om du misstänker att du drabbats av en infektion.

5. Brandbekämpningsåtgärder

Ej tillämpligt.

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Använd personlig skyddsutrustning enligt lokala föreskrifter. Täck den exponerade ytan med en väl tilltagen mängd absorbent. Tillsätt rikligt med desinfektionsmedel och samla försiktigt upp det utspillda materialet. Rengör den exponerade ytan ytterligare en gång med desinfektionsmedel.

7. Hantering och förvaring

Förvaring: Ampullerna bör förvaras i fryns efter mottagande. När de ska användas kort efter leverans, som vid kompetensprovningar, är behovet av lång hållbarhet litet. I dessa fall är förvaring i kylskåp tillräckligt.

Hantering: Proven ska hanteras i laboratoriemiljö, enligt vid laboratoriet gällande föreskrifter och riktlinjer. Laboratoriepersonal ska ha genomgått utbildning i hantering av biologiskt agens. Använd samma rutiner och riskmedvetenhet som vid hantering av motsvarande verkliga livsmedels- eller dricksvattenprov.

8. Begränsning av exponering/Personligt skydd

Använd goda laboratorierutiner och följ i laboratoriet gällande föreskrifter och riktlinjer för arbete med infektiöst material.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Inert, luktlöst material.

10. Stabilitet och reaktivitet

Stabilitet: Ampullerna ska förvaras i mörker. Vid förvaring i låg temperatur (-55 °C*) eller normal frystemperatur (-24 till -18 °C) är mikroorganismerna stabila i minst ett år. Vid förvaring i kylskåp (5±3 °C) är mikroorganismerna stabila i minst några månader, vanligen betydligt längre. Vid förvaring i rumstemperatur är mikroorganismerna stabila i minst en månad, vanligen längre. Ampuller som innehåller *Campylobacter* spp. bör alltid förvaras i fryns (-18 °C eller lägre).

* Förvaring vid lägre temperatur än -55 °C rekommenderas inte, eftersom det har en negativ påverkan på gummiproppen, vilket kan leda till att vakuum inte upprätthålls i ampullen.

11. Toxikologisk information

Ej tillämpligt.

12. Ekologisk information

Ej tillämpligt.

13. Avfallshantering

Öppnade ampuller: Innan materialet kan kastas i vanliga sopor måste mikroorganismerna avdödas genom autoklavering vid 121 °C under minst 1 timme, eller genom annan likvärdig metod. Alternativt kan ampullerna lämnas till en speciell destruktionsanläggning för infektiöst material.

Öppnade och använda vialer: Glasampullen och gummiproppen kan kastas i behållare för infektiöst material som ska destrueras i speciell anläggning. Aluminiumkapsylen kan kastas bland metallavfall.

Rester av berett prov: Rester av det färdiga provet ska autoklaveras vid 121 °C i minst 15 minuter, eller behandlas på annat likvärdigt sätt så att mikroorganismerna avdödas.

Avfallshantering: Själva behållaren (glasampull, gummipropp och aluminiumkapsyl) innehåller inte några speciellt klassade eller på annat sätt potentiellt farliga ämnen. Den kan därför sorteras och hanteras i den vanliga sophanteringen, efter det att mikroorganismerna avdödats.

14. Transportinformation

Förpackning: Proven är i enlighet med internationella rekommendationer förpackade i en primär behållare (glasampull med gummipropp), en sekundär förpackning (en skyddshylsa eller en säkerhetsburk med stödskyddande och absorberande material) samt en yttre förpackning för transport (ett vadderat kuvert respektive en kartong).

Transport: Transport både inom Sverige och internationellt kan ske med vanlig post och vid rumstemperatur, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer^{4,5}.

⁴Folkhälsomyndigheten (tidigare Smittskyddsinstitutet), Dnr. 527/2002-18

⁵Livsmedelsverket, Dnr. 2509/02

15. Gällande föreskrifter

Arbetsmiljöverket, föreskrift AFS 2018:4

Folkhälsomyndigheten (tidigare Smittskyddsinstitutet), Dnr. 527/2002-18

Livsmedelsverket, Dnr. 2509/02

16. Övrig information

Vid frågor, se kontaktinformation på första sidan i detta säkerhetsdatablad.